

تار و ساز

۱۳۷۳/۴/۲۱

قدم به قدم با

دستور مقدماتی تار و سه تار هنرستان

کتاب اول و دوم

www.ketab.ir

گردآوری و نگارش

یمین غفاری

نشر هستان

سرشناسه	: غفاری، یمین، ۱۳۵۳
عنوان و نام پدیدآور	: تار و ترانه؛ قدم به قدم با کتاب تار و سه تار،
گردآوری و نگارش:	: یمین غفاری
مشخصات نشر	: تهران، نشر آرامش-۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۵۶ ص، مصور، پارتیسیون، ۲۹×۲۲ س.م. همراه با فایل صوتی
شابم	: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۲۹-۰-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: تار -- آموزش -- موسیقی برای تار -- پارتیسیون.
رده بندی کنگره	: ۷۸۹/۷۲ : ۱۳۹۷MT۶۵۴ ۷ غ ۲/ت
رده بندی دیویی	: ۷۲/۷۸۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۰۸۲۱۵

نشر هستان

نشر آرامش : تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان روانمهر، پلاک ۷۴ طبقه اول تلفن: ۶۶۴۸۱۱۵۲

- تار و ترانه قدم به قدم با دستور مقدماتی تار و سه تار هنرستان
- گردآوری و نگارش: یمین غفاری
- طراح جلد: امیر خسرو کاظم
- نوبت چاپ: سی و ششم (بیستم ناشر) ۱۴۰۱
- ناشر همکار: نشر هستان
- لیتوگرافی: باخترا
- چاپ: نور حکمت
- صحافی: روشنگر
- قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان
- شابم: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۲۹-۰-۸
- تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را به هر شکل، از جمله صوت، فیلم، نمایش، اقتباس، فتوکپی، فایل الکترونیکی بدون اجازه ناشر، نشر، پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مرکز پخش: درویش خان

تهران: خیابان بهارستان، روبروی پمپ بنزین، پلاک ۱۱۲

تلفن: ۷۷۵۳۴۰۲۲-۷۷۵۳۵۸۳۳

www.darvishkhan.net

فهرست

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
	ماهور		کتاب اول
۳۱	۳۳. گلشن دل	۴	مقدمه
۳۲	۳۴. مرغ سحر	۶	تمرین مضرب و به دست گرفتن ساز و مضرب
۳۴	۳۵. چهارپاره	۷	وزن خوانی ریتم ساده
	افشاری	۸	۱. په پو سلمانی، ۲. بارون بارونه، ۳. آهنگ ملل
۳۵	۳۶. صبوخی	۹	۴. اسمر، ۵. لیلی، ۶. مستم
۳۵	۳۷. هه روایه	۱۰	۷. ریحان، ۸. ربابه جان
۳۶	۳۸. دوش دوش	۱۱	وزن خوانی ریتم ترکیبی
	بیات ترک	۱۲	۹. سوزه، ۱۰. کوچه لر
۳۷	پنجه کاری	۱۳	۱۱. عزیزجون، ۱۲. یکدونه انار
۳۷	۳۹. مهربانی	۱۴	۱۳. پای لنگ، دولا چنگ در ریتم ترکیبی
۳۸	۴۰. سکوت	۱۵	رنگ، ۱۴. درانه جان
	دستی		پرده شناسی در وسط دسته
۴۰	۴۱. ای ایران		۱۵. نوایی، ۱۶. اولری وار
۴۱	۴۲. یامولا		پرده شناسی در پایین دسته
	شور	۱۷	۱۷. تمرین گام دو، ۱۸. مجنون نبودم
۴۲	۴۳. آتش کاروان	۱۸	پیش درآمد، ریز
۴۳	۴۴. آمان	۱۹	۱۹. پاییز آمد، انگشت گذاری،
	سه گاه	۲۰	۲۰. غوغای ستارگان
۴۴	۴۵. رسوای زمانه	۲۱	۲۱. بهار دلنشین
۴۵	۴۶. سبزه یار، ریتم لنگ	۲۲	۲۲. الهه ناز
۴۶	۴۷. غم عشق	۲۳	تریوله، تکیه و اشاره، ۲۳. گل پامچال
	ابوعطا	۲۴	درآب و ۲۴. تمرین درآب
۴۷	۴۸. بهار دلکش	۲۵	۲۵. تمرین تریل، ۲۶. عزیز بشین به کنارم
۴۸	۴۹. ترادیدم	۲۶	۲۷. رقص شکوفه، ۲۸. شکار آهو
	اصفهان	۲۷	۲۹. مرغ شب
۵۰	۵۰. شب مهتاب	۲۸	۳۰. به یاد گذشته
۵۱	۵۱. رویای هستی		کتاب دوم، سل مینور
۵۲	۵۲. بت چین	۲۹	۳۱. سیمین بری
۵۳	آشنایی مختصر با ساختار موسیقی ایران	۳۰	۳۲. جان مریم

تقدیم به استادانم

داریوش سپرنیاکان و محمد فیروزی

دیباچه

برای آموزش تار و سه‌تار سالهاست زحمات زیادی کشیده شده و هنرمندان بزرگی درباره‌ی آن شیوه‌آزمایی کرده‌اند. اولین اقدام برای آموزش تار، مربوط به استاد علینقی‌وزیریست به نام "دستور تار" که بیشتر با فواصل موسیقی غربی، تمرین‌های دوصدایی و تکیه بر هارمونی غربی تدارک شده است. از این‌که چه مدت مورد آموزش قرار گرفته و چه نتیجه‌ای در بر داشته، اطلاع درستی در دست نیست. همچنین ایشان ردیف‌های میرزا عبدالله و میرزا حسینقلی را به این هدف که به دست فراموشی سپرده نشود به خط نت نوشت که این کوشش نه‌تنها به انتشار سپرده نشد، که بر اثر سهل‌انگاری، آن گنجینه‌ی ارزشمند از دست رفت.

"دستور مقدماتی تار و سه‌تار هنرستان" در سال ۱۳۲۹ به عنوان دومین شیوه برای آموزش این سازها، در دو جلد منتشر شد. در این کتاب‌ها سعی شد نگاه کاملاً غربی کتاب‌وزیری را با اشاره به گونه‌های موسیقی ایرانی، یعنی پیش‌درآمد، رنگ، آهنگ‌های محلی و چهارمصرابه کمی جبران نموده و نسبت به کتاب‌وزیری به موسیقی ایرانی نزدیک‌تر باشد، در ضمن هنجروی تار و سه‌تار را به نوشتن گام، آرپژ و برخی فرم‌های غربی نیز آشنا نماید. این کتاب طی حدود ۶۰ سال آموزش، هنرمندان بزرگی را در دامان خود پروراند. این‌که استعداد و نبوغ آنها در پیشرفت‌شان موثر بوده و یا این شیوه! سوالی است که پاسخ به آن دشوار است.

بعد از کتاب هنرستان کتاب‌های، "شیوه‌ی سه‌تار نوازی" از آقای جلال ذوالفنون در چهار جلد، "دستور سه‌تار" نوشته‌ی آقای حسین علیزاده در دو جلد و "شیوه‌ی نوین آموختن تار و سه‌تار" از آقای کیوان ساکت در ۶ جلد منتشر شد، که هر کدام به نوبه‌ی خود از ویژه‌گی‌هایی برخوردار است که نقد و بررسی توفیقشان در امر آموزش، در حوصله و توان این مقدمه نیست.

نگاشته‌ی پیش‌رو در قالب سرفصل‌های آموزشی "دستور مقدماتی تار و سه‌تار" هنرستان طراحی شده همچنین سعی شده تا نکات لازم و تکنیک‌های مخصوص تار و سه‌تار مانند ریز، دراب، تکیه و... نیز به آن اضافه شود، تا بعد از نواختن دو کتاب، توانایی هنجرو برای ردیف نوازی آماده شود. آموزش این کتاب همراه با کتاب هنرستان توصیه می‌شود.

در تهیه این مجموعه سپاسگزار دوستانی هستم که از هیچ کمکی دریغ نوزیدند، استاد بیژن بیژنی برای قبول زحمت خوشنویسی روی جلد کتاب، بازنگری اشعار چند ترانه، دوست عزیزم آقای مجتبی زمانی برای گزینش قطعات، و در اختیار گذاشتن نمونه صوتی، خانم مهرناز دبیرزاده برای شکیبایی و همراهی با تمبک، مدیریت محترم نشر هستان آقای فیلسوف عصاره‌پور و آقای منوچهر کلانتر مدیریت فروشگاه درویش‌خان، امیدم برآورده شدن آرزوهایشان است.

یمین غفاری

شهریور ۸۹